

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

> Retouradres

Aan de vice-president van de Raad van State
De heer mr. J.P.H. D

Bezoekadres:
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
www.rijksoverheid.nl

Kenmerk
712188-132148-WJZ

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

Datum 15 JAN. 2015
Betreft verzoek om voorlichting betreffende artikel 18 WTZi

Geachte heer D

Hierbij verzoek ik de Afdeling advisering op grond van artikel 21a, eerste lid, van de Wet op de Raad van State zo snel mogelijk voorlichting te geven over artikel 18 van de Wet toelating zorginstellingen (WTZi).

Aanleiding

Bij de Eerste Kamer der Staten-Generaal is aanhangig het voorstel van Wet vergroten investeringsmogelijkheden in medisch-specialistische zorg (Kamerstukken I 2013/14, 33 168, nr. A). Tijdens de plenaire behandeling van dit wetsvoorstel op 9 december 2014 is het wenselijk gebleken de Raad van State om een oordeel te vragen over de voorgestelde wijziging van artikel 18 van de WTZi. Deze wijziging maakt als gevolg van het amendement van het Tweede Kamerlid Bruins Slot deel uit van het wetsvoorstel (Kamerstukken II 2013/14, 33 168, nr. 28).

Achtergrond

In artikel 18 van de WTZi is thans geregeld dat het bestuur van een instelling, met uitzondering van een academisch ziekenhuis als bedoeld in artikel 1.13 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, onverwijld mededeling aan het College sanering zorginstellingen (CSZ) doet van een voornemen om gebouwen of terreinen, of delen daarvan, blijvend niet meer voor de instelling te gebruiken. Het CSZ beslist binnen acht weken na ontvangst van de melding of het bestuur van de instelling de gebouwen of terreinen kan verhuren, vervreemden of aan enig beperkt recht kan onderwerpen zonder zijn goedkeuring; bij de goedkeuring kan bepaald worden dat bij verkoop een meeropbrengst ten opzichte van de boekwaarde wordt gestort in het Fonds langdurige zorg.

Het oorspronkelijke wetsvoorstel bevatte, in plaats van artikel 18 WTZi, bepalingen over het behoud van vermogen voor de zorg. De bepalingen kwamen er kortweg op neer dat een zorgaanbieder zijn goederen slechts mocht vervreemden tegen de marktwaarde ervan, welke waarde vervolgens gebruikt diende te worden voor de zorgverlening of – bijvoorbeeld indien de zorgaanbieder

Secretaris Generaal / plv. Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Cluster 5

ophield te bestaan – in het Zorgverzekeringfonds of het toenmalige Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten diende te worden afgestort. De Raad van State heeft hierover een kritisch advies uitgebracht. De Raad wees onder meer op de afschaffing van de kapitaallastenvergoeding, waarmee goederen niet langer van overheidswege of met budgetgaranties worden gefinancierd, maar door zorgaanbieders zelf bekostigd dienen te worden uit hun zorgomzet. De Raad was daarom van oordeel dat vermogensbehoud slechts mag worden geëist voor dat deel van de goederen, dat met overheidsmiddelen is gefinancierd of waarvoor de overheid in het verleden budgetgaranties heeft geleverd. Naar aanleiding van het advies heeft de regering afgezien van de voorschriften omtrent vermogensbehoud en is de regering tot de conclusie gekomen dat vergelijkbare bezwaren eveneens aan het bestaande artikel 18 WTZi kleven. Ook dat artikel maakt immers geen onderscheid tussen waarde die voor de afschaffing van de kapitaallastenvergoeding is opgebouwd en waarde die na die datum is opgebouwd. In plaats daarvan is voorgesteld het toezicht op basis van artikel 18 WTZi te schrappen.

Via het amendement Bruins Slot is in het wetsvoorstel nu geregeld dat artikel 18 van de WTZi in gewijzigde vorm in stand blijft en dat de uitvoering ervan bij de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) wordt ondergebracht. De melding en de eventuele goedkeuring betreft het voornemen om gebouwen of terreinen, of delen daarvan, te huren, te verhuren, te verkrijgen, te vervreemden of aan enig beperkt recht te onderwerpen. Een belangrijk verschil met het huidige artikel 18 WTZi en het oorspronkelijke wetsvoorstel is dat er geen sprake meer is van behoud van vermogen voor de zorg door middel van het afstorten van gelden door de zorgaanbieder in het Fonds langdurige zorg. Het amendement heeft tot doel het bevorderen van een transparant proces en marktconforme prijsvorming rondom transacties met onroerende zaken. De indiener beoogt hiermee blijkens de toelichting op het amendement te voorkomen dat het oog van investeerders uitgaat naar het vastgoed van de zorgaanbieder in plaats van zich te richten op investeren in de zorg.

Verzoek

In de Eerste Kamer zijn diverse zorgen en bezwaren geuit over het voorgestelde artikel 18 WTZi, waarbij ook het ontbreken van een advies van de Raad van State een gemis is bevonden. Daarom vraag ik het oordeel van de Afdeling advisering van uw Raad over het voorgestelde artikel 18 WTZi, in ieder geval wat betreft de volgende aspecten.

Ten opzichte van het huidige artikel 18 WTZi is sprake van een beperking en een uitbreiding. De beperking is dat het voorstel niet meer de mogelijkheid geeft om te bepalen dat een zorgaanbieder middelen afstort in het Fonds langdurige zorg. De uitbreiding bestaat eruit dat ook huren en verkrijgen van gebouwen of terreinen eronder komen te vallen. De vraag rijst wat het gevolg van deze wijzigingen is voor de verhouding van het voorgestelde artikel 18 WTZi tot de eerder door uw Raad gesignaleerde ontwikkeling waarbij zorgaanbieders steeds meer risico lopen op hun investeringen in onroerende zaken en er geen bouwregime op grond van de WTZi meer van toepassing is. De vraag naar deze verhouding geldt overigens ook voor het huidige artikel 18 WTZi.

Als gevolg van de recente stelselwijzigingen zullen met name instellingen in de langdurige zorg te maken hebben met onroerend goed transacties. In dit verband

Secretaris Generaal / plv. Secretaris Generaal
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Cluster 5

is relevant dat in de Eerste Kamer is opgemerkt dat het voorgestelde artikel 18 WTZi generiek van aard is en zich niet beperkt tot instellingen met een winstoogmerk. Ik vraag uw Afdeling advisering in te gaan op de mogelijkheid dat het hierboven geschetste doel van de indiener van het amendement kan worden bereikt door de reikwijdte van het toezicht te beperken. Ook overigens is voorlichting gewenst met betrekking tot de vraag of het voorgestelde artikel 18 WTZi naar uw oordeel noodzakelijk en proportioneel is voor het bereiken van de doelstelling die de indiener van het amendement blijkens de parlementaire behandeling voor ogen stond.

Zoals uiteengezet in de schriftelijke voorbereiding van de plenaire behandeling in de Eerste Kamer, behoeft de inwerkingtreding van het voorgestelde artikel 18 WTZi zorgvuldige voorbereiding. Gestreefd wordt naar een wijze van uitvoering die de lasten voor zorgaanbieders zo beperkt mogelijk houdt. Bezien wordt of de categorieën instellingen die ingevolge het Uitvoeringsbesluit WTZi onder artikel 18 WTZi vallen, nader dienen te worden afgebakend op grond van artikel 1, tweede lid, WTZi. Verder is het de bedoeling dat de NZa op grond van artikel 4:81, eerste lid, Algemene wet bestuursrecht (Awb) beleidsregels opstelt over de toepassing van artikel 18 WTZi, bijvoorbeeld over de wijze van melden van voornemens tot transacties en de criteria voor het onderwerpen van die transacties aan goedkeuring. De vraag is gerezen of de WTZi en de Awb hiervoor een afdoende grondslag bieden, dan wel een nieuw te creëren, bijzondere delegatiebepaling nodig is.

Tot slot

De behandeling van het wetsvoorstel in de Eerste Kamer is aangehouden in afwachting van de voorlichting van de Raad van State. Ik zou het dan ook op prijs stellen wanneer mijn verzoek voortvarend wordt behandeld. Met belangstelling zie ik uit naar de reactie van uw Raad.

Hoogachtend,

de Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

mw. drs. E.I. Schippers